

Дзвоник

№81

Журнал для українських дітей Румунії
Місячник Союзу Українців Румунії. 6 рік видання, грудень, 2013 рік

Dzvonuk (Clopotel)

№ 81, 2013 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

Над *Dzvonukom* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк

Редактор: Людмила Дорош

Редколегія: Іван Ковач, Михайло Михайлюк, Михайло Трайста, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Dzvonuk пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри

Dzvonuk завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме надіслані
вами спроби!

На обкладинці: розпис на склі
Ірини Сардак «Миколай»

Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!

О. ПРОКОПЧУК

ЗИМОВИЙ ВІДПОЧИНОК

Зі вікном летять сніжинки
На дерева і будинки,
На мости і ліхтарі,
На дороги і двори.

Все довкола біле-біле,
Снігопад дарує диво:
Він пухнастим покривалом
Землю ніжно укриває.

Вибігли у двір малята
В сніжки з друзями пограти
І маленькі топчуть ніжки
В свіжому снігу доріжки.

У веселому танку
Всі кружляють на катку.
Звідусіль лунає сміх:
Кіт Мурко упав на сніг.

Ось взялися дружно діти
Бабу снігову ліпити.
Очі – чорні дві вуглинки,
Ніс зробили із морквинки.

Час додому повертатись
І до свята готуватись:
Скоро-скоро Новий Рік
Завітає на поріг.

Прикрашають всі ялинки –
Кульки, блискітки, сніжинки
Їм на віти одягають,
З чудом зустрічі шукають.

Дорогі наші маленькі читачі!
 Редакція журналу «Дзвоник» щиро вітає всіх вас
 з Різдвяними святами! Хай добром проміниться
 й повніє ваша хата! Будьте здорові!

Колядка

Ой ішла Колядка
 Вулицями в місті,
 У стічках сріблястих,
 В світлому намисті.
 Іскорки веселі
 На сніг розсипала,
 «Божий син родився!» –
 Усіх сповіщала.

Щедрівонька щедрувала

Щедрівонька щедрувала,
 під віконце підбігала,
 Що ти, тітко, напекла,
 Винось нам до вікна.
 Що ти, дядьку, нам напик,
 Винось нам аж на тік.
 Мати казала, щоб дали сала,
 Батько сварився, щоб не барився.

Ой колядка, колядниця

Ой колядка, колядниця,
 Дайте маку і кутиці.
 Як не дасте, одкажіте,
 Моїх ніжок не знобіте.
 Мої ніжки невеличкі,
 Купіть мені черевички,
 Черевички гарненькі,
 А пальчики біленькі.

Ой коляда, колядень!
 Як уночі, так і вдень!
 Я уночі не піду,
 Бо собачки нападуть,
 Колядички одберуть.

Сію, сію, засіваю

Сію, сію, засіваю,
 Вашу хату не минаю,
 З Новим роком йду до хати,
 Щось вам маю віншувати:
 Щоб діти всі здорові,
 Їли кашу всі готові,
 Щоб вам була з них потіха,
 А нам грошей з півміха!

Людмила ДОРОШ

Новорічна пригода

У Діда Мороза, відколи він себе пам'ятав, було безліч роботи. І ви не подумайте, що тільки взимку, якраз навпаки! Насправді взимку він майже відпочивав – адже подарунки вже були готові, їх залишилося тільки порозвозити до дітлахів. Єдине важке діло – це носити за собою повний мішок та прокрадатися з ним у домівки. А от впродовж року – лишенько! – скільки ж у нього турбот! На Північному полюсі, оточене з усіх сторін непролазним лісом, знаходиться його царство. А в ньому – стільки звірят, ельфів, оленів, що й не перерахувати! І кожен з них працює, не опускаючи лапок, з ранку й до ночі. Білки і зайчики плетуть вовняні светри, рукавички та інше причандалля для малят, лисички-хитрунки у фабриці проєктують нові цікаві ігри, ведмідь збирає мед, керує бджолами, а коли надворі холодає – перекачує мед і виготовляє з нього різні солодощі: пряники, медяники, льодяники, сиропи з лісових ягід та різну смакоту. Ельфи теж пораються з ранку й до ночі – займаються виготовленням ляльок, машинок, різних м'яких іграшок. А от внучка діда Мороза – красуня Снігуронька – переглядає листи від дітлахів, які надходять чарівною поштою щодня, адже Новий рік по всій земній кулі святкується в різні місяці. Тож вона сортує їх в залежності від бажань дитини, а потім підраховує і надсилає відомості: то на фабрику іграшок, то ведмедику, словом – куди потрібно.

А Дід Мороз піклується, щоб усі мали необхідні для праці матеріали, щоб запланована на кожен день робота була виконана вчасно і якісно. Впродовж сотень років праці кожен вже навчився робити швидко і якісно свою роботу, а от на початку для різних непередбачених та надзвичайних випадків існувала велика товстезна книга з інструкціями, у якій були описані різні ситуації, як, наприклад, не надійшли вчасно матеріали для пошиву одягу, і в цій мудрій книзі були запропоновані рішення ось таким терміновим ситуаціям. Але вже багато сотні років ніхто ніколи не відкривав цю книгу і вона спокійнісінько висіла собі в кутку, а веселі павучки сплели довкола неї химерні сітки-павутинки і в перерві від праці бавилися й гойдалися на ній.

Ось і зараз робота майже скінчилася – вже за декілька днів настануть зимові свята, тож усі помічники Діда Мороза взялися запаковувати подарунки, перев'язувати їх кольоровими стрічками, бантиками, а потім складати у мішок. Олені й собі ледь чекали нарешті вилетіти зі стайні і піднятися в небо, адже це були не прості олені, а чарівні, – вони були запряжені в сани, але літали по небу, щоб подолати швидко великі відстані. Дід Мороз тренувався у спортзалі,

щоб мати відмінну фізичну форму, адже за всього одну-єдину ніч він повинен не тільки поносити стільки мішків, а й пролізти з ними через димар у будинок – а для цього треба чимало спритності. Внучка Сігуронька вже закінчила прасувати його святкове вбрання і приготувала для Дідуса Мороза й чарівний телефон – щоб дідусь міг зв'язатися при потребі будь-коли зі своїм царством.

Вже сутінки огорнули все небо, на небі замерехтіли від холоду та емоцій яскраві зірки – вони були німими спостерігачами цього дива. І так як для них це була найцікавіша подія року – то й ентузіазму у них було чимало. Вони разом з місяцем зазирали у кожне віконце, заглядалися-милювалися ялинками і навіть старалися допомогти Діду Морозу, освітлюючи йому дорогу по нічному небу.

Ось і Дід Мороз навантажив у сани великий червоний мішок, піднявся в небо й полетів назустріч діткам, які так чекали від нього подарунків. Ви спитаєте, як же вмістилися всі подарунки в один-єдиний мішок? Дуже просто! Адже й мішок у нього був теж чарівний – коли з нього було виїнято і останню іграшку, він наповнювався новими.

Від хати до хати літав Дід Мороз, залишаючи діткам під ялинкою те, чого вони у нього просили. А ось і будинок Володі, який чекав Діда Мороза чи не найсильніше. Він навіть приготував для нього склянку теплового молока й декілька пряників – щоб той перекусив й набрався сил. Дід Мороз, побачивши приготовані для нього ласощі, усміхнувся і пригостився ними, адже від всієї цієї метушні та емоцій він дійсно трішки зголоднів. Та не знав Дід Мороз, що Володі хотілося не тільки підйомного крана, якого він попросив у нього в листі, а ще й усього того, що він бачив у магазині чи в інших діток. Тож хлопчина узав у своїй бабусі декілька пігулок для сну – вона була старенька і не могла заснути – і вкинув у склянку з молоком! А сам не заснув, як робили усі діти, а причаївся за дверима і підглядав у замкову щілину: коли ж біля ялинки з'явиться той Дід Мороз?!

А після того молока на Діда Мороза напала така сонливість, що він, навіть не збагнувши, заплющив очі і повільно опустився в зручне тепле крісло. Спить він та й спить, а Володя вже весь мішок оглянув, повибирав те, що йому сподобалося, та й пішов, удоволений, спати, думаючи: «І чого було боятися? Все було так просто, ніхто й не помітить, і Дід навіть не зрозуміє, що сталося».

І якщо Дід Мороз і дійсно ще не прийшов до свідомості, бо спав, зате олені, які чекали його біля хвіртки,

таки збентежилися і наполохалися: минали хвилини, а Діда Мороза не було, ось вже скоро й перші півні заспівають, що ж сталося? Та що вони могли вдіяти, адже вони не могли пробратися в домівку, тож як їм допомогти Діду Морозу?

Та поки олені бідкалися і не знали, що вчинити, турботлива внучка в цей час слідувала за пакуванням наступних подарунків. Вона помітила, що їх не меншає, а ви ж, мабуть, пам'ятаєте, що наступна партія подарунків потрапляла в мішок одразу ж, як з нього виймали останній. «Щось неладне», – зрозуміла вона і так зраділа, що дідусь і цього разу все-таки взяв із собою чарівний телефон!

«Дзвонить! – подумав, усміхнувшись, Дід Мороз. – Ось вона нарешті – перерва на відпочинок!» – та й засопів собі далі.

Але той надокучливий звук не припинявся. Посопівши, покрутившись, шукаючи будильник, щоб спинити його, врешті-решт Дід Мороз зрозумів, що зараз казкова ніч, а йому потрібно розвезити подарунки.

– Ой, що це? Де я? Що зі мною? – спантеличений всім цим, він підскаочив, потихеньку приходячи до тями. – Так, кімната, ялинка, мішок... Ой лишенько, годинник на стіні! Показує четверту ранку! – з розпачем ухопив мішок і побіг з ним вже до санок, як зрозумів, що з мішком щось неладне. Глип туди – а там бракує чимало подарунків. – Та не може цього бути! – не вірив своїм очам Дід. – У мене хтось викрав подарунки? – і він зосередився, намагаючись пригадати, з яким мішок заходив у цю хату, що робив. – О, молоко, я випив молока... Та невже це... – божевільна думка закралася йому в голову, але він ніяк не хотів до неї прислухатися. А в той час телефон все дзвонив і дзвонив.

– Алло, Снігуронько, це ти? – нарешті натиснув він кнопку і почув збентежений голос онуки. – Так, так, це надзвичайна термінова ситуація, так-так, я повертаюся. Вірно кажеш, онучко, – кивав він головою, а сам вже біг надвір, де збожеволілі від хвилювання олені рвали на собі вуздечки.

Раз-два – і скочив Дід Мороз у санки, а вони вже й піднялися високо в небо і незабаром опинилися в його казковому царстві, де на нього вже чекав схвильований натовп помічників на чолі зі Снігуронькою.

– Що ж робити, дідусю? – захвилювалася Снігуронька, побачивши зблідлого від хвилювання Діда Мороза.

– Книга інструкцій! – дав коротку вказівку Дід Мороз, прямуючи до залу засідань.

Одна секунда – і ельфи вже прибігли з книгою.

– Так, поломка чарівних санок, невірна адреса, та де ж те, що мені треба?! – не мав терпцю Дід Мороз. – А, ось! – і він розгорнув товстелезну книгу на сторінці «Найстрашніші ситуації», але окрім перебою в роботі фабрики чи дії чарівного мішка він не знайшов нічого-сінько.

– Що це значить, Дідусю, що такого ще не ставалося ніколи-ніколи? – розширилися від неймовірної здогадки очі Снігуроньки.

Всі допитливо подивилися на Діда Мороза – адже він був найстаршим. Кому, як не йому, знайти рішення цієї унікальної проблеми?

– Чарівник замерзлого озера! – тільки й мовив він і вже прямував до санок.

І знову піднялися олені в небо і летіли довго, все на північ та на північ. Ставало все темніше й холодніше, навіть через чарівний кожух Діда Мороза пробирався лютий холод. Здавалося, що то вже кінець світу. Нарешті вони долетіли до величезного крижаного озера. Підняв свою довгу чарівну палицю Дід Мороз, стукнув нею тричі по кризі – нічого. Стукнув ще тричі – на дні озера начебто замерехтіло якесь слабе світло, стукнув ще раз – і товстелезна крига, яка вкривала озеро, розійшлася й на поверхні з'явилася кудлата голова старого-престарого діда з довгим білим волоссям, довгими білими вусами та довжелезною срібною бородою, кінець якої був, мабуть, на дні найглибшого у світі озера.

– Чого тобі? – запитав чарівник страшним моторошним голосом, від якого олені майже не попадали, задубілі.

Розповів схвильований Дід Мороз про свою біду, і в чарівника від здивування піднялися зі скрипом крижані брови.

– На скільки повернути час? – запитав він коротко і додав: – Тільки знай, це вперше і востаннє, коли я роблю тобі таку послугу. Та знай, що не задурно я це зроблю: за це ти повинен всю свою силу, весь свій холод віддати цього року мені!

І хоч як гірко було Діду Морозу погоджуватися, але за таку цінну послугу треба було віддячити – тож він згодився пожертвувати снігом та морозом, лиш би врятувати зимові свята, а головне – не розчарувати діток, які вже незабаром почнуть прокидатися і бігти до ялинки, під якою нічого не знайдуть!

І от чарівник підняв угору свій крижаний жезл, почав вертіти ним над головою і промовляти якісь незрозумілі заклинання. Немов в німому кольоровому фільмі, все почало відбуватися дуже швидко у зворотньому напрямку: Дід Мороз позадував назад до саней, ось вони летять, знову зал засідань, знову він у санках, знову розвозить подарунки, знову у фабриці, готуючись до від'їзду. Єдина різниця була на цей раз у тому, що він та всі мешканці його царства не забули про той катастрофічний випадок, і на цей раз Дід Мороз був готовий до того, що його чекає.

Він знову піднявся в небо, проникав у будинки і лишав чемним діткам під ялинками подарунки, а коли потрапив до Володі, то поклав тому під ялинку... срібну лозинку, а ще повернувся до дверей і похитав сердито пальцем, від чого Володя, який стояв за дверима і підглядав у замкову щілину, майже не впав від несподіванки.

Ось так закінчилася ця незвичайна пригода Діда Мороза. А Володя зрозумів, який нечесний і негідний вчинок хотів скоїти, тож він навіть не сказав нічого батькам і не пожалівся, що не отримав подарунка.

А внучці Діда Мороза, Снігуроньці, хоча її сили і були набагато меншими від дідусевих, вдалося таки послати людям сніг та морозець. Правда, це не була така засніжена й холодна зима, зате цьогорічні зимові свята були врятовані, всі люди відчували той святковий особливий дух, всі дітки отримали подарунки і навеселилися досхочу в колі своїх рідних.

Ірина МОЙСЕЙ

Сніжок

(казка про Різдвяне диво)

Коли ця історія починалася, він ще не був Сніжком, в нього ще взагалі не було ніякого імені. Зате був гарний пухнастий хвостик, пара вушок, пишні вусики, чотири лапки і біле-пребіле хутро. І якраз тою білосніжністю він відрізнявся від своїх сіро-полосатих братиків і сестричок. Народився він на горіщі покинутого будинку, затисненого між багатоповерхівками в центрі шумного міста, в ніч, коли випав перший сніг. Він ще не знав, що таке місто, багатоповерхівки, що таке сніг. Це вже потім довгими холодними вечорами, збившись у мякеньку пухнасту купку зі своїми братиками й сестричками, всі разом вони слухали розповіді мами про навколишній світ і дивувались, бо спочатку їм здавалось, що їхнє горище – то і є весь світ. Згодом, підростаючи і набираючись сил, вони почали досліджувати спочатку своє горище, потім весь будинок, крадьки визирати крізь розбиті вікна надвір, але виходити з будинку мама їм строго-настрога заборонила. А ще вони дуже любили спостерігати за людьми. Мама розповідала їм, що люди бувають добрі і злі, одні можуть приласкати, нагодувати, інші ж, навпаки, без всякої причини образити чи навіть вдарити. Та оскільки на перший погляд їх розрізнити неможливо, то краще триматися подалі від усіх. А ще мама-кішка розповідала, що багатьом із їхнього котячого роду пощастило, і вони знайшли собі серед людей добрих, турботливих господарів.

Маленьке біле кошеня дуже хотіло потрапити в число тих щасливчиків і також знайти собі господаря. Воно годинами сиділо біля розбитого вікна на горіщі і вдивлялося в метушливий натовп, надіючись, що хтось із людей гляне вгору, щоб воно могло бодай побачити обличчя. Але ніхто так і не глянув, всі кудись заклопотано поспішали.

– Не до нас їм тепер, – сказала мама-кішка. – Вони до Різдва готуються.

– А що таке Різдво? – обступила її малеча.

– Це таке свято. Його дуже шанують люди. А ще вірять, що на Різдво стаються справжні дива.

«Так, може, це не тільки для людей дійсно, – подумало біленьке кошеня, – може, на Різдво трапляються дива для всіх, у тому числі й для котів». Як же йому хотілося, щоб це було так.

– А коли наступить те Різдво? – запитало воно в мами.

– Вже скоро, – відповіла та і лизнула синочка по голівці.

Одного дня, як завжди, сидячи на вікні і розглядаючи людей, увагу білого кошеняти привернув хлопчик, який ішов, тримаючись за руки мами і тата. Наблизившись до будинку, в якому жила котяча родина, він раптом зупинився і, підвівши голову догори, вигукнув: «Чому?» Кошеня перехилилося через вікно, щоб краще розгледі-

ти його. «Обережно! Не нахилийся, впадеш!» – чуло позаду застереження своїх братиків і сестричок. Раптом щось хруснуло. Ще якусь мить пробувало втриматися, але дарма. Кігті шкрабнули по зледенілому підвіконню і воно грудкою полетіло вниз.

Павлик був не те що сердитий, він був розчарований. Спочатку чекав Святого Миколая, з надією, що той принесе йому довгожданий подарунок. Але Миколай приніс йому купу солодоців і машинку. Потім Павлик чекав Різдва, сподівався, що Дід Мороз виконає його прохання. Але той приніс йому багато різних іграшок і знову солодоців, а те, чого Павлик просив, не подарував. А він цілий рік так старався, був чемним, в садочку виконував усі завдання, слухав маму і тата. Павлик ще не вмів писати, тому листа Дідові Морозу вони писали разом з мамою і татом. Хіба ж він багато просив? Усі отримані іграшки і солодоці він ладен був віддати за одного котика або песика.

– Мамо, а, може, Дід Мороз не отримав мого листа? Тату, а ти точно відніс його на пошту? А, може, він був зайнятий і не прочитав його, тому не знав, що мені подарувати? – не вгавав хлопчик, стараючись зрозуміти, де зробив помилку. – Мамо, хіба я не був чемний? Тоді чому Дід Мороз не виконав моє прохання? – хлопчик зупинився, підвів очі вгору і повторив запитання, ніби хотів спитати самого Діда Мороза: – Чому?

Раптом побачив, як згори летить щось біле, схоже на грудку снігу, але ще в повітрі грудка дивовижно міняла форми і за якусь мить плюхнулася в м'який намет снігу. Хлопчик відпустив руки батьків і підбіг до намету, звідки почулося жалібне: «Мяаяя!»

Павлик швидко розгріб руками сніг і дістав з намету маленьке біленьке кошеня, бережно притулив його до грудей і знову звів очі до неба:

– Дякую, Дідусю Морозе, значить, ти таки отримав мого листа! Дякую, мамо і тату, що допомогли мені написати, – повернувся хлопчик до розгублених батьків.

Першим отямився тато:

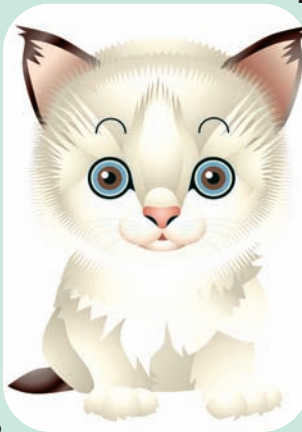
– Що це?

– Як що? – не зрозумів Павлик. – Хіба ти не пам'ятаєш, що ми в листі Діду Морозу писали? Я ж просив котика або песика.

– От бачиш, – оговталася і мама. – А ти вже був зовсім зневірився, – і якимось дивно примружившись, глянула на батька.

– Так, так, – підтвердив той, ледь кивнувши мамі, – Святий Миколай і Дід Мороз завжди виконують прохання чемних дітей. – І як же ти назвеш свого котика?

– Сніжок, – відповів щасливий Павлик, поглажуючи маленьке кошеня, яке з довірою тулилося до нього.

АБЕТКА

від Олексія КОНОНЕНКА

Мм

Пп

Місяць милувався морем,
Місяць мив у морі зорі.
Мимоволі в море впав –
Морж із ним мороку мав!

Пугач показав пінгвіну
Пишну павину пір'їну:
– Причеплю, причепуруся,
Потім півню покажуся.

Фф

Рр

Норці в нірці не сидяться,
Непогоди не боїться.
Норка нишком нирк у хащу,
Не знайти її нізащо.

Річка-стрічка невеличка,
Рак рачкує через річку.
Раз-два-три, між бережків
Рис рибкам черв'ячків.

Оо

Один осел в гніздо осине
Оберемок сіна кинув.
От okazія була –
Оси жалили осла!

Михайло ТРАЙСТА

Тригоди лісових друзів

3. Африка нам не страшна!..

І ось так, коли всі жителі лісу по гніздах, норах та водах зі страхом лякали-перелякували одні других, а їхній цар Бурмило Добрий разом зі своїм Радником Микитою Хитрим ламали собі голову, які міри прийняти, щоб вигнати Африку з лісу і заспокоїти лісових жителів, Козенятко із Зайчатком дострибали до середини поляни.

– Нема нікого, – зітхнуло Козенятко Тимофійко.

– Кому скажемо, що Афлика не стлашна? – з досадою запитало Зайчатко Тимко.

– Давай покличемо їх, – вирішило Козенятко.

– Покличемо, покличемо, – зраділо Зайчатко.

– Ме-е-е-ге-е-е! – замекало Козенятко, вип'ялившись на високий пеньок. – Не бійтесь, длузі виходьте надвіл...

– Виходьте, виходьте, бо Афлика не стлашна, – підстрибнуло і собі Зайччєня, – Афлика – то клай далекий-пледалекій.

– Не бійтесь, длузі, виходьте надвіл!

– Ану, малята, борзо додому! – крикнув до них їжак, який недалеко пенька, скотившись у клубок, чекав на «страшну Африку». – Дивись на них – герої! Хотите погинути? Тут зараз Африка такого накоїть, що...

– Дядьку Панасе, Афлика не стлашна! – скрикнули малята і, підстрибуючи довкола пенька, почали наспівувати:

Хі, хі, хі – ха, ха, ха...

Афлика нам не стлашна!

– Малі та дурні! – буркнув їжак. – Як то – не страшна?!

– А так, не стлашна! – тупнуло ногами Козенятко.

А тут, як з-під землі, біля них появились Вовченята Вовко й Ромко, Ведмежата Дмитрик, Петрик та Івасик, Лисенятка Галька й Талька, Кабанятко Данилко, Мишенятка

Гришка й Мишка, і всі, взявшись за руки, почали танцювати, наспівуючи:

Хі, хі, хі – ха, ха, ха...

Афлика нам не стлашна!

– Що там коїться, куме, скажіть, будь ласка, бо я недовіжаю, – запитав Ведмідь Бурмило Добрий.

– Та малята зібрались серед поляни і танцюють, бавляться, – відповів Микита Хитрий.

– А що вони там співають, куме, скажіть, будь ласка, бо я недочуваю.

– Та співають, що Африка їм не страшна, ще сміються з неї: хі, хі, хі – ха, ха, ха...

– Хоробра в нас молодь, з такою молоддю нам не пропасти, – задоволено буркнув Ведмідь, а далі дав наказ, щоб всі звірі і

птахи зібрались серед поляни, а хто не виконає наказ – того буде викинуто з лісу.

– Лиш дивись, що на коїли шмаркачі, правду мали старожили, що де двоє-трос малят – там дідька не треба... – з досадою промовив сам до себе їжак.

Що мали робити лісові друзі? Почали збиратися один за одним серед поляни, бо наказ є

наказом, не виконаєш – виходь з лісу! А там тебе Афлика зловить скорше, ніж у лісі, бо поле має свої закони!

Першими прилетіли воронячий та сорокачій роди, бо так домовились Сорока Білобока з Вороною Старою-Жоною, аби не говорили, що вони боягузливого роду. За ними прилетіли й інші роди крилатих. З лісу на поляну почала виходити ведмедяча рідня, бо, що ж не говори, царська рідня має служити прикладом всім, а за ними і вовчий, лисячий, кабанячий, бурсучий, заячий, їжачий, мишачий та інші роди, навіть Жабка дострибала до поляни, щоб могли розказати про все своїм пострам жабкам та рибкам. Навіть старий Рак Гнат хотів вирушати, але потім роздумав:

– Ліпше мені свиснути, аніж добратись до тієї поляни!

(Далі буде)

Наталія ТРІЩ

Що за свято?

Розповів сьогодні тато
Про велике чудне свято.
Його дуже люблять всі –
І дорослі, і малі.

А приходять воно в січні,
Як мороз лютує грізний,
Сипле снігу за кожуха
Вередлива завірюха

І по світу неспроста
Дзвонить дзвінко коляда.
Бо на небі зірка ясна
Сповістила, що у яслах

Між ягнятами на сіні
Божий Син родився нині.
Всі навколішки стають,
Честь й поклін йому дають.

Про цю радість і про чудо
Розповім усім я людям.
Йду від хати і до хати
Колядами всіх вітати,
Хоч малий, не граюся,
Бо Христос Рождається!

Євген ГУЦАЛО

Добре мчати на санчатах

Лисенята й вовченята
посідали на санчата.

Ще й до них зайчата
сіли,
і санчата
полетіли!

І санчата полетіли –
аж у вухах засвистіло,
полетіли
по узвозу
по снігу та по морозу...

Добре мчати
на санчатах
сіроманцям-вовченятam.

Добре мчати
на санчатах
лисенятam
і зайчатam.

Добре мчати по узвозу
по снігу та по морозу.

Добре всім гуртом кричати:
– Добре мчати на санчатах!

Мирослава ПРИХОДЬКО

Розмова з різдвяною зіркою

– Зіронецько яскрава, розкажи про себе,
як ти появилась на нічному небі?

– Я з'явилась, друже, за велінням Бога,
щоб яскравим світлом освітить дорогу.

– Що то за дорога і куди приводить,
у якому місті нам її знаходить?

– В місті Вифліємі стежка та вузьенька,
де у бідних є дитя маленьке.

– Що ж то за Дитина, що була потреба
засвітити зірку ясну серед неба?

– Народився в яслах Божий Син, Спаситель.
Я з Різдом Христовим вас вітаю, діти!

Тетяна ПОЛУБКО

Дарунок із неба

(казка на святого Миколая)

Надворі буяло біло-молочне марево. Хоч було морозяно, проте холод ніби й не помічався за променистою завісою сніжинок, що бриніли скляними скельцями. Тиша видзвонювала своєю незайманістю, наповнювала лісову галявинку святковою урочистістю. Лише іноді пустотливий вітер, торкаючись своїм подихом ялинових голочок, одягнутих у білі кожушки, пролітав мимо, шепочучи:

– Гарні, ой, які ж гарні... Панни, кралечки мої чудові!

Ці слова підбадьорювали сестричок, але тільки на мить, відтак вони знову ставали сумовито-задуманими. Просто наближалось свято Нового року, яке зазвичай святкують, прикрасивши оселю ялинкою чи сосною. І красуні відчували, що ці дні можуть стати останніми у їхньому житті... Вони приречені загинути прекрасними, затьмаривши навколишню святість своєю загибеллю... Пекуче лезо пройме усе струнке тіло, і надвечір тільки голі обрубки чорнітимуть на білій пелені снігу... А ялинки вже стоятимуть по світлицях, розцяцьковані брязкальцями, горіхами, солодощами...

На гілочках мерехтітимуть святкові свічки і блиматимуть різнокольоровими вогнями гірлянди. Але вони мертві. З ними не погониш навіть, як із світлячками і нічними метеликами... Навколо них водитимуть хороводи, співатимуть, веселитимуться. У той вечір на зеленокосих красунь звертатимуть увагу і милуватимуться... Але це тільки один вечір... А потім люди звикнуть: іграшки їм здаватимуться не такими яскравими і блискучими, діти пообривають цукерки і горіхи, та, зрештою, і

самі ялинки засохнуть, пожовтіють... Тоді їх, знівечених, викинуть... Обдертих, голих...

На якійсь ще, може, сирітливо поблискуватиме зім'ята паперова зірка, поспіхом забута серед поламаних штурпаків. Та і її жартома зірве перший-ліпший вуличний розбишака... Народитися царівнами, а померти старчихами, віддавши свою вроду і життя за блиск карнавалів, пластмасових дрібничок і барвистих фантиків – така їх доля... Все готується до свята, радіє. І тільки вони, ялинки, не люблять новорічних свят... Зажурено похитують голівками, перешіптуються і тихо зітхають, вдивляючись в сиву далину...

Раптом на ялинковій галявині просто нізвідки вмиль з'явився сяючий дідусь, від якого променіли тепло і доброта. Він був одягнений у довгий золотий кожух, а на голові – якась дивна висока шапка, і теж вся сяяла золотом. Такий головний убір – митру – носять найголовніші священники – єпископи. За плечима незвичайний гість тримав торбу, також розшиту золотими візерунками. Поруч кружляли, лопочучи пухнастими крильцями, маленькі ангелики-помічники. Їх сміх срібними дзвіночками бринів у загадковій нічній тиші...

Ялинки захвилювалися, шепочучи одна одній:

– Святий Миколай... Це він поспішає до чемних діток...

І засумували сестрички ще дужче: ось празник на честь Святого Миколая, за ним – Новий рік, а там і Різдво. Все у світі радіє, чекає на прихід Божого сина, коли й ангели, й люди співають і веселяться, вони мусять прощатися з життям.

І святий Миколай відчув їхню тривогу й лагідно промовив:

– Не впадайте у відчай, красуні-ялиноньки! Знаю, знаю вашу біду, ваші тривоги. Я для того і прийшов до цього лісу, щоб вас обдарувати. Знаєте, яка сьогодні ніч? Особлива! В цю ніч я маю від Бога дар – і роздаю подарунки усьому світові. Ось і вам дарую прекрасне вбрання, щоб у новорічну ніч і на Різдво ви сяяли, як зорі небесні... А щоб вас не погубили, не зрубали злі люди, я приніс вам ще один дар – ставати невидимими для них. Зате у новорічну ніч й аж до Різдва Христового ви будете помічниками неба на землі. Покинете свою затишну полянку і ходитимете від хати до хати з привітаннями і побажаннями добра. Будете з дітьми, обдаровуватимете їх цукерками і пряниками медовими зі своїх гілочок. А я вже подбаю, щоб ці ласощі з'явилися на них, поки ви підете в іншу родину.

О, як зраділи сестрички-ялиночки! Вони з усієї поляни, ніби діти, збіглися й оточили доброго дідуся, тулилися до нього, із вдячністю кланялися йому, обіймали ніжно своїм прекрасним пухнастим віттям. Відтак взяли дідуся Миколая в коло і заспівали, дзвінко й весело:

– А хто, хто Миколая любить...

Ангелята, мов пухнасті білі метелики, пурхали довкола них, заливаючись дзвінкою радістю.

– Спасибі вам, – розчулився святий Миколай. – А тепер – урочиста мить.

Він ударив у долоні – й усі ялинки зацвіли несказанною красою – ніби справді зорі з небес зійшли.

– Я залишаю вас, красуні, бо маю ще дуже багато роботи. Не забувайте того, що сказав вам. Матимете велику працю у Різдвяні свята.

Так раптово, як і з'явився, святий Миколай зник – в нього ще довгий шлях сьогодні. А ялинки знову дружно заспівали:

– А хто, хто Миколая любить...

Вони ніяк не могли на милуватися своїм святковим вбранням, подарованим із неба. Їм хотілося, щоб швидше настала колись страшна, а тепер довгождана новорічна ніч, святе Різдво, хотілося йти у родини і вітати зі святами, щоб принести радість у кожну оселю. Заснули лісові красуні аж уранці.

Що ж, сьогодні вже Миколая, новорічні свята, Різдво вже не за горами, тож чекатимемо їх і ми, виглядатимемо і свою чарівну ялиночку, котра прийде нас привітати. Для цього потрібно бути чемними, щоб заробити такий дорогий дарунок з неба, бо тільки чисте серце може побачити диво.

Ярослав ВІЛЬШЕНКО

Їде святий Миколай

**В небі метушня і рух,
Янголята працю мають:
Он одні несуть кожух
Для святого Миколая,**

**Інші лагодять санки,
Навантажують дарунки,
Світять край шляху зірки,
Шлють на землю поцілунки.**

**Сів у сани Миколай
В митрі й теплих рукавицях:
– Янголику, поганяй,
Щоб на землю не спізниться!**

**Пара коників летить,
Креше іскри підківками,
Сяє сріблом, мерехтить
Шлях, засіяний зірками.**

**Дітвора ж гуде, мов рій,
Жде на гостя нетерпляче:
Хто був чемний – той радій!
Хто нечемний був – хай плаче!**

Анатолій КОСТЕЦЬКИЙ

В црудні

**Раптовий сніг упав на землю,
Завис нечутно на гілках,
І забіліла сосен зелень
У неполоханих гайках.
Вже влаштувавсь ведмідь на зиму
В барлозі темній і зручній,
Лежить і згадує ожину –
І усміхається у сні.
А змерзлі клени та берези
Ховають ноги в теплий сніг
І затихають обережно
Аж до далекої весни.**

Українська народна казка

Лисиця на зимівлі у вовка

Вовк на зиму збудував собі нову хату, а у лисиці була стара, розвалена. Настала зима. Лисиця гнулась, гнулась од холоду, тяжко їй стало переносити мороз. Пішла вона до вовка і каже:

– Вовчику-братику, пусти мене до себе перезимувати.

– Ні, сестро, мені самому тісно.

– Та ти дозволь мені хоч у твоєму дворі жити.

– Ну, та Бог з тобою, в дворі живи.

Побула вона в дворі день, від холоду тремтіла, аж зубами клацала. Підійшла до хати і знову почала просити вовка:

– Вовчику-братику, пусти мене в хату, а то я зовсім залякла.

– Ні, в хату не пушу, ти будеш мені заважати.

– Та пусти мене хоч на годинку, я обігриюсь.

– Ну, погрітись можна.

Утислась лисиця в хату, обігралась і стала там жити. Залізла на піч і лежить, відкинувши хвіст. Настала ніч. Вовк заснув, а лисиці не спалося, від голоду живіт підтягло. Прислухалась вона: вовк спить. Злізла з печі і почала шастати по всіх кутках і закапелочках. Обнишпорила всю хату – ніде не знайшла собі їжі. Вийшла потихеньку в снін, почала і там нишпорити. Намацала горщик з маслом і дві смажені гуски. Лисицю оскома брала зараз же поїсти знахідку, та побоялась, щоб вовк не подумав на неї, що вона поїла. А далі поклала ті ласощі біля сінешних дверей, а сама вернулась в хату, залізла на піч, лягла і хропе, як ніде не бувала.

Зранку, тільки почало розвиднятися, лисиця підхопилася, почувалася і каже вовкові:

– На сьогодні мене просили в куми, так я думаю зараз побігти, а в обід повернусь.

– Та то діло твоє, гляди сама, я тебе не держу.

Лисиця подалась. Вискочивши з хати, вона захопила з собою масло і гусей і побігла в кущі. Сиділа лисиця в лозах до самого обіду, поки поїла все масло і гусей. В обідню пору лисиця повернулась до вовка. Вовк налагодився обідати, кинувся в снін за стравою, аж там і запаху не залишилось гусячого. Розлютився вовк. Сердився, лаявся, сварився – і сам не знав, на кого. Лисиця бачить, що вовк сердитий, і каже:

– Не подумай, братику, на мене, ти сам знаєш, що я до самого ранку на печі лежала, а потім пішла в куми і ось тільки повернулась.

– Та ні, я на тебе не думаю. Це, схоже, Мишка-кудлань нашкодив. От лиха година, що ж ми тепер будемо обідати?

– Не переживай, вовче, сьогодні як-небудь переживемо голодні, а завтра, що Бог дасть, нам голодувати не звикати.

Лисиця залізла на піч, ноги витягла, хвіст відкинула і лежала... А вовк голодний корчився: із боку на бік повертався, і живіт біднязі до самої спини підтягнуло, в животі кавкало, бурчало. Переночували вони, вовк і каже:

– Іди ти, сестро, роздобудь чого-небудь на обід, а то я підопав, не здужаю бігати. У тебе шуба тепла, не так скоро замерзнеш, і ти здатніша на хитрощі.

Лисиця відмовлятися не стала, бо не з руки було не послухатися вовка; за це він міг вигнати її з хати. Пішла вона на роздобутки. Вийшла в поле, а холод був лютий. Пробігла вона по шляху з версту, звернула з дороги, лягла в окіп, притаїлась і чекає. Так як через півгодини їхав чоловік в місто, віз різаного барана на продаж. Лисиця побачила, що чоловік від холоду дуже закутався, налагодилася його обікрасти. Почекала, поки чоловік проїхав її, догнала його, стрибнула на сани і почала ритися в санях. Розгорнула рядно і ну викидати звідти шматки баранини. Повикидала всю баранину і сама зістрибнула. Підібрала всі шматки до купи, наїлась гарненько, решту баранини зарила в сніг, а обгризені кістки понесла до вовка. Вовк погриз ті кістки, не наївся, а тільки губи помазав.

На другий день вовк знову посилає лисицю на роздобичу, а вона йому каже:

– Ти, вовче, тепер попробуй сам роздобути обід, а то я собак боюсь.

– А де ж ти його береш, що тебе собаки чують?

– Та я ходила в село і там у одного чоловіка повну комору м'яса знайшла.

– А навіщо йому м'ясо?

– Так він же торгує ним.

Подався вовк до села. Зайшов з городів і почав приглядатися, де та комора стоїть, у якій повно м'яса. По запаху пішов навмання і справді наткнувся на комору, де висіла різана баранина. Вовк почав ходити кругом, приглядатися, де б знайти дірку, у яку можна було б залізти. Підійшов до дверей, а там дірка. Вовк хоч і здогадувався, що він не пролізе, а все-таки захотілось йому попробувати, засунути свою морду в ту дірку. Попробував – голова не влізла, а запах м'яса іще дужче роздратував його. Йому здалось, що м'ясо лежить якраз над діркою. Вовк просунув туди передню лапу і почав нею мацати, шукати м'ясо. А над самою діркою там стояв капкан; поставлений був, щоб не забралась до баранини кішка. Капкан як клацнув – та вовка за лапу. Вовк виривався, виривався з капкана і нічого не міг зробити. На ранок чоловік пішов до комори і побачив вовка, взяв цій і убив його. Залишилась тоді лисиця сама господарювати у вовчій хаті.

Загадки

*Раптом в лісі посвітліло,
Стало всюди чисто й біло.
А тепла чогось нема.
Це прийшла до нас...* (vмпгє)

*В небі зірочка зійшла –
Звістка радісна прийшла!
Християнське торжество
Називаємо...* (Pізво)

*Знають, певно, всі малята,
Що невдовзі прийде свято –
Свято давнє і нове,
Свято гарне, зимове.
Скоро, скоро на поріг
Завітає...* (Нощі рік)

*В кашу додамо горішки,
мак, родзинки, меду трішки.
Поміж стравами вона
у Святвечір – головна.* (вшлук)

Зроби власними руками!

Ялинкові іграшки з шишок

Для виготовлення ялинкових прикрас нам знадобляться: шишки, конфетти, серпантин, атласна стрічка і шнур.

Приклеюємо конфетти або серпантин до шишки. Робимо петлю зі шнура, бантик із атласної стрічки і при-

кріплюємо їх до нашої ялинкової іграшки.

Етапи виготовлення даної ялинкової прикраси можна побачити детальніше в малюнках 1, 2 і 3.

Аналогічно, користуючись серпантинном, стрічкою та шнуром, ви можете виготовити й інші ялинкові прикраси, як, наприклад, рибку чи шишку з серпантинном.

Щоб надати вашим ялинковим при-

красам ще більше урочистості, можна збризкати шишку прозорим лаком або обмазати прозорим клеєм і присипати блискітками.

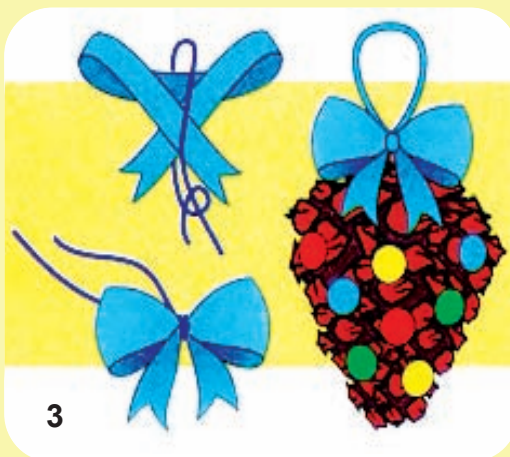
Ваша ялинка стане по-справжньому унікальною й неповторною, головне – не бійтеся проявити свою фантазію!

1

2

3

Переклад Л. Дорош, джерело: kladraz.ru

І граємося, і вчимося!

Зима

(Ознаки зимової пори. Заміна дієслівних часів)

I. Читайте (слухайте) казочку про Андрійка, слідкуючи за ілюстраціями до кожного її моменту:

1. «Я встаю рано, – каже Андрійко, – дивлюся у вікно і радісно вигукую: Зима! Хочу побавитися!

Мама умовляє мене: – Надворі уже дуже зимно. Падає сніг і дме холодний вітер. Тобі треба добре одягнутися.

2. Я одягаю теплі зимові штани.

3. Одягаю вовняний светер.

4. Одягаю зимову куртку.

5. Надягаю на голову теплу шапку.

6. Накидаю довкола шиї червоний шарф.

7. Взуваю теплі чоботи.

8. Надягаю рукавички.

9. Радіс-

ний, виходжу надвір і, тепло одягнутий, «смакую» сніжинки.

10. Але скоро переконаюсь у правоті маминих слів: надворі таки справжня люта зима, і мені треба добре одягатися, щоб не простудитись».

II. Зорганізуйте гру: ведучий показує за порядком розгортання дії казочки вирізані картинки-ілюстрації, а учасники гри розповідають казочку, вживаючи теперішній час дієслів, наприклад: при показі картинки № 1 учасники розповідають: «Андрійко встав.., дивиться.., вигукє... Мама умовляє його». Так само і при розповіді наступних моментів: «одягає, надягає» і т.д.

III. Розкажіть казочку, вживаючи минулий час дієслів: «Андрійко встав; мама сказала; одягнув» і т.д.

IV. Спробуйте інсценізувати казочку, ролі мами та Андрійка нехай виконують охочі з-поміж учасників. Пограйтеся до-схочу.

Подав І. Ребошанка

Сторінка народознавства

Кутя

В українців, як і в багатьох народів світу, стійко побутувало повір'я: як почнеш новий рік, так він і мине. Новорічний стіл мусив буквально ломитися від страв, аби протягом майбутнього року не знати голодної скрути. Переддень Різдва – Святий вечір – припадав ще на піст. Але, незважаючи на це, вечерю називали багатою кутею, бо на стіл слід було подати аж 12 страв, обов'язковою серед яких була кутя. На Правобережжі її готували з пшениці, а на сході – з ячменю і заправляли тертим маком, горіхами, медом і узваром.

Готували кутю обов'язково й на Водохреща, а у деяких районах і на Новий рік.

З куті починали святу вечерю, Різдво. Кутю лишали на столі на ніч, поклавши поруч ложки, з вірою, що померлі предки придуть уночі скуштувати її. Кутю носили кумам, хрещеним батькам, бабам-повитухам, родичам на другий день Різдва разом із вечерею.

Кутя вважалася основною обрядовою їжею, а тому з нею пов'язано чимало обрядових дій. Після її приготування, вижнявши горщик, дивилися: якщо зерна піднялися через вінчик – на добробут, а запали – на лихе передвістя. До звареного збіжжя додавали меду, але пам'ятали відоме прислів'я: «Не передай куті меду». В інших регіонах заправляли товченим маком, волоськими горіхами, родзинками та іншими смаковитими приправами. Натомість усе це розмішували узваром.

На особливу увагу заслуговує обряд «Нести кутю на покутю». Адже вона не одмінно має стояти в новому горщику протягом усіх празників. У одних райо-

нах це мав учинити наймолодший хлопчик у родині. Напередодні батько виплітав йому нові вовняні рукавички; зодягши їх, підліток брав горщика і, несучи його, декламував: «Несу кутю на покутю, на зелене сіно, щоб бджоли (або курчата) сіли».

Кутю традиційно виготовляли з пшеничних або ячмінних зерен. Перед тим їх вимочували у воді, товкли в ступі, сушили і знову товкли, щоб остаточно звільнити від луски.

Червоний кут, в якому тримають кубельце з кутею та узваром, в народі ще називають «яслами». Власне, кутя з узваром є своєрідним символом смерті Христа, тому при поминках обов'язково готують цю страву і її ще називають «четвертою страшною кутею».

На місці, де мала стояти кутя, – покуті – робили кубло з сіна. Власне, в нього і ставили горщик, прикривши хлібом з дрібком солі. По закінченні свят частину сіна віддавали тваринам, а решту тримали для кубел, де мали нестися кури чи висиджуватися курчата.

Продукти, з яких готується кутя, мають символічне значення:

- Зерно є символом воскреслого життя.
- Мед вважається символом здоров'я і благополучного побуту (солодкого життя).
- Мак символізує достаток у сім'ї.

Вважають, що чим багатша (тобто смачніша і ситніша) кутя, тим кращий буде врожай і вищий достаток у сім'ї. Виходячи з цих міркувань в Україні у переддень Різдва (у Святий вечір) кутю називали багатою й робили її дуже смачною.

З Новим роком!

Слова Тамари КОЛОМІЄЦЬ

Музика Миколи ВЕДМЕДЕРІ

Рік ста-
рий на від - хо - ді - рік но - вий на по - ро - зі. Ру - м'я -
ні - є на схо - ді не - бо - схил на мо - ро -
зі. Хай та - ла - нить нам лю - ди!
З Но - вим ро - ком вас, лю - ди! // лю - ди!

1. Рік старий на відході –
Рік новий на порозі.
Рум'яніє на сході
Небосхил на морозі.

Приспів

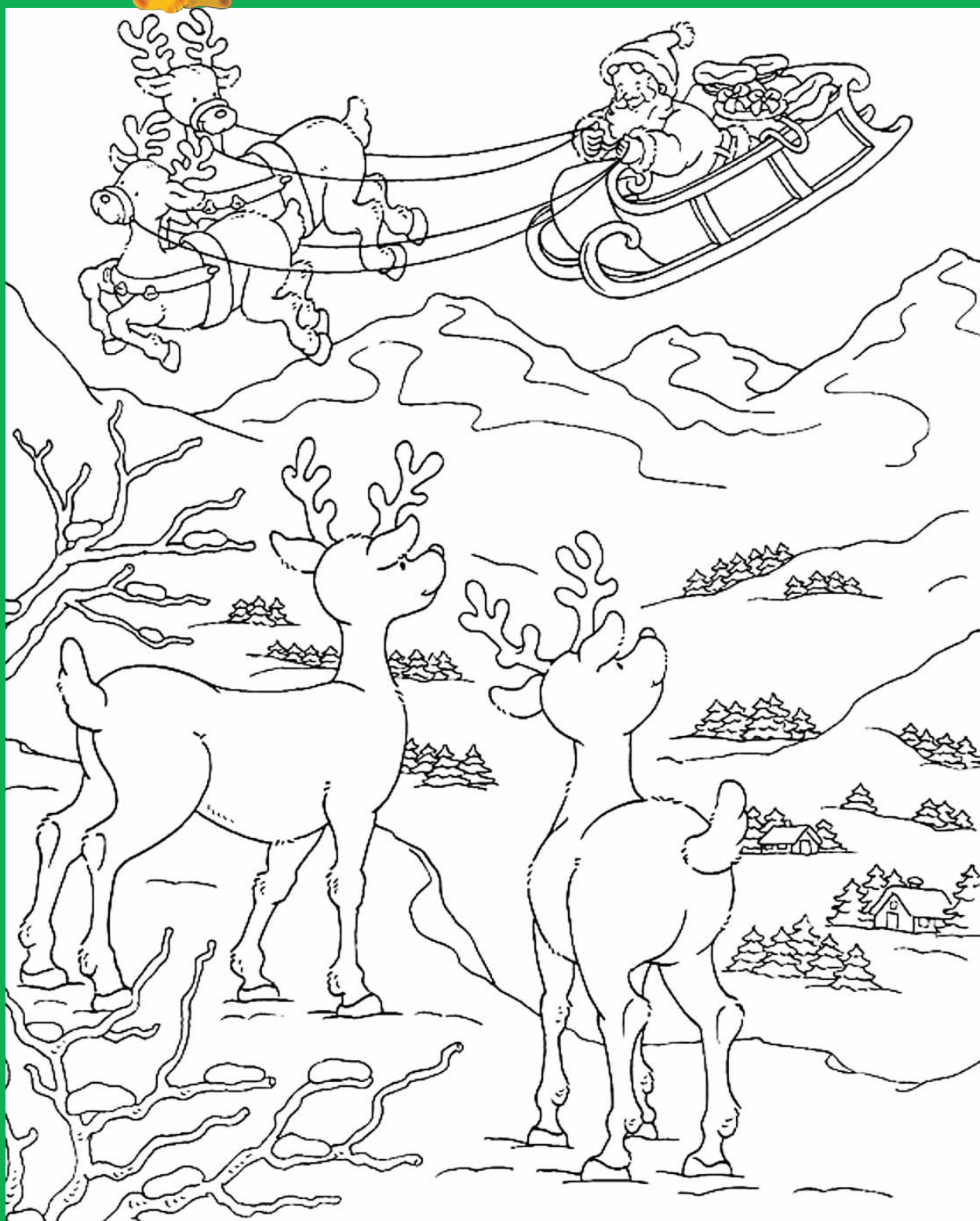
Хай таланить нам люди!
З Новим роком вас, люди!
З Новим роком вас, люди!
Хай таланить нам люди!

Будьте, люди, щасливі,
В мирі, в праці навіки!
Хай уродять нам ниви –
Щастя повні засіки!

Розмаляй сторінку

Пограймося!

Дитячі зимові ігри

«Влучний стрілець»

Учасників цієї гри може бути скільки завгодно. Треба розділитися на дві команди і вистроїтися в шеренги на відстані 15-20 метрів. Один з гравців біжить до команди супротивника і вдаряє по протягнутих долонях одного, другого і третього суперників, а потім швидко втікає у бік своєї команди. Той, кого він вдарив третім, має як можна швидше попасти в тікаючого тільки-но зліпленим сніжком (цілитися лише в спину!), але до тих пір, поки гравець не добіжить до своєї команди. Попав – гравець встає в команду супротивника, а з неї гравець біжить до першої команди. Не попав – до суперників вирушає його співтовариш. Перемагає та команда, яка захопила більше «стрільців».

«Хто далі»

У цій грі беруть участь дві команди. По сигналу судді гравці починають кидати сніжки якомога далі. Наступний кидок роблять з того місця, куди попав

сніжок попереднього металника. І так поступово всі учасники переміщуються вперед. Переможниця в грі – та команда, гравці якої відійшли далі від лінії старту.

«Вовк у ополонці»

Це гра за мотивами казки «Як лисиця вовка обдурила». Один гравець – вовк, решта – рибки. У перший раз краще призначити вовком когось із дорослих (він і продемонструє, в чому полягає гра). На пояс вовку потрібно прив'язати мотузку (можна шарф), краще довший, приблизно 1,5 метра. Якщо мотузки немає, то можна використовувати дитячу лопатку, тримати її ззаду двома руками. Мотузка (лопатка) зображує вовчий хвіст. Вовк сідає куди-небудь (на пенюк або на санки) і розповідає, що ось він прийшов на річку ловити рибу, як його навчила лисиця, на хвіст. Хвіст вовк закидає назад «в ополонку» і починає примовляти: «Ловися рибка велика і маленька». Діти-рибки чіпляються за хвіст і один за одного. Коли всі готові, вовк намагається витягнути хвіст з ополонки, а рибки намагаються утримати вовка «в ополонці», тобто на пенюку.

Пишаємося нашими дітьми!

Любі діти!

Ось і відійшов Святий Миколай, проте надзвичайна пора зимових свят лише розпочинається! На вас чекають Новий Рік, Різдво Христове та Водохреща, багато розваг у сімейному колі, з вашими рідними та друзями!

Ми чекатимемо від вас малюнки про те, як ви провели ці свята, а також враження та розповіді про ваші розваги й зимові пригоди!
Хай вам щастить у Новому 2014 році!

Беатріс Пишля, 6 років,
с. Негостина

Юстин Боднарюк, 5 років,
с. Негостина

Маріо Зебреньук, 6 років,
с. Негостина

Олександра Семенюк, 3 клас, с. Вишавська Долина
Марія Яворовська, 2 клас, с. Вишавська Долина